

Sygn. akt V Ca 1560/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2012 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Gutkowska (spr.)
Sędziowie:	SSO Joanna Wiśniewska-Sadowska SSR del. Joanna Machoń
Protokolant:	st. sekr. sąd. Urszula Widulińska

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. M.

przeciwko (...) S.A. w W.

o ustalenie

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego (...) w Warszawie

z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt I C 1144/11

1. oddała apelację;
2. nie obciąża powódki kosztami postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 1560/12

UZASADNIENIE

Powódka E. M. w pozwie skierowanym przeciwko (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. aktualnie (...) S.A. w W. domagała się ustalenia, iż umowa kredytowa z dnia 16.09.2008r. (...) oraz umowa z dnia 20.01.2009r. (...) zawarta pomiędzy nią a (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. jest nieważna z powodu sprzeczności z zasadami współżycia społecznego oraz wprowadzenia powoda w błąd przez pozwanego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, oraz ustalenia, że kwota którą powódka zobowiązana jest zwrócić jest kwota netto kredytu pomniejszoną o wszelkie koszty.

Pozwany (...) S.A. w W. następca prawny (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2012 roku Sąd Rejonowy (...) w Warszawie oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania sądowego.

Sąd Rejonowy ustalił, iż E. M. wystąpiła do banku (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. z wnioskiem o zawarcie umowy kredytu konsolidacyjnego (...). W dniu 19 czerwca 2008r. bank oceniając sytuację majątkową i dochody E. M. wyraził zgodę na udzielenie jej kredytu i strony zawarły umowę (...) jednocześnie powódka złożyła oświadczenie konsolidacyjne i zobowiązała się do zamknięcia rachunków posiadanych w wymienionych w oświadczeniu bankach.

W dniu 20 stycznia 2009r. pomiędzy (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. zawarta została Umowa (...) na podstawie której (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. udzielił jej odnawialnego limitu kredytu.

Do kwietnia 2010 r. powódka wywiązywała się ze swych zobowiązań finansowych wobec pozwanego. Po czym zaprzestała spłaty kredytów.

Pismem z dnia 1 lipca 2011 r. powódka złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu tj. przy zawarciu umów kredytu (...) z dnia 16 września 2008r. oraz umowy z dnia 20 stycznia 2009r. (...).

W swych rozważaniach Sąd Rejonowy jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia wskazał art. 189 k.p.c. w zw. z art. 84 -88 k.c. i podniósł, że błędem jest niezgodne z rzeczywistością wyobrażenie o czynności prawnej, przy czym niezgodność ta może dotyczyć zarówno faktów, jak i prawa.

W ocenie Sądu I instancji powódka nie wskazała na niezgodne z rzeczywistością wyobrażenie o czynności prawnej, które miała w chwili zawierania umowy, lecz na okoliczności dotyczące oceny jej wiarygodności przez pozwanego, wskazując tym samym, że podstępnie pozwany ocenił, że posiada zdolność kredytową i udzielił kredytu, a tymczasem jej nie posiadała. W ocenie Sądu I instancji nie można w postępowaniu banku, który znając sytuację majątkową powoda, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej na jego wniosek decyduje się zawrzeć z nim umowę doszukać się podstępnego zachowania, skoro powódka chcąc zawrzeć umowę sama najlepiej zna swoje zobowiązania i możliwości zarobkowe sama więc najlepiej potrafiła ocenić, czy podoła nowemu zobowiązaniu do spłaty którego zobowiązała się w umowach. Tym samym Sąd I instancji uznał, że oświadczenie złożone przez powódkę w trybie art. 88 §1 k.c. nie wywołało skutków zamierzonych przez powódkę.

Odnośnie zarzutu sprzeczności postanowień umowy z zasadami współzycia społecznego Sąd Rejonowy wskazał, że pozwany nie postąpił niezgodnie z zasadami współzycia społecznego zawierając umowy, nie wykorzystał on braku rozeznania - nieświadomości powódki, nie udzielał powódce fałszywych wiadomości, nie zatajał prawdy wprowadzając ją w błąd dla osiągnięcia własnych korzyści, nie postąpił nielojalnie wobec powódki- to powódka nie wykonała postanowień umowy, to powódka złamała zasadę słuszności kontraktowej znając całość okoliczności sprawy i wszystkie istotne informacje o jej zdolności kredytowej dla oceny której nie potrzebowała żadnych obliczeń i specjalnej wiedzy.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98§1 k.p.c.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła powódka zarzucając mu naruszenie przepisów prawa procesowego, w szczególności poprzez odrzucenie środków dowodowych w postaci przesłuchania w charakterze świadków pracowników pozwanego banku podejmujących czynności związane z wnioskiem kredytowym; naruszenie art. 299 k.p.c. poprzez przyjęcie iż nie pozostały już do wyjaśnienia żadne fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy; błędne ustalenie stanu faktycznego spowodowane odrzuceniem wniosków dowodowych, w szczególności - błędne ustalenie, iż powódka posiadała wiedzę i umiejętności wystarczające dla wyliczenia i posiadania wiadomości i wiedzy o posiadaniu lub braku zdolności kredytowej; błędne ustalenie, iż pozwany należycie dokonał właściwej oceny zdolności

kredytowej powódki na podstawie udzielenia kredytu konsolidacyjnego na spłatę innych kredytów poprzez ustalenie, iż mniejsza rata kredytu konsolidacyjnego jest gwarancją owej zdolności; naruszenie przepisów prawa materialnego w szczególności poprzez: błędną wykładnię art. 5 k.c. poprzez uznanie, iż zawarcie umowy nie było sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, w oparciu jedynie o treść umowy, pomijając zupełnie aspekt okoliczności zawarcia umowy w kontekście zasad współżycia społecznego; błędną wykładnię art. 84 k.c. i 86 k.c. poprzez uznanie, iż działanie pozwanego nie posiadało znamion podstępu, co skutkowało by uznaniem umowy za bezskuteczną; również nie uznanie, iż umowa zawarta została co najmniej pod wpływem błędu jest zdaniem apelującej błędne; błędną wykładnię art. 70 ustawy Prawo bankowe, poprzez uznanie, iż pozwany rzetelnie dokonał sprawdzenia zdolności kredytowej powódki i nie ciążył na nim specjalny, szczególnie obowiązek wypełniania norm prawa, w szczególności norm ustawy Prawo bankowe w przedmiocie procedury i konieczności rzetelnego sprawdzenia zdolności kredytowej i poinformowania o tym powódki; błędną wykładnię art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i nie zwolnienie powódki z kosztów sądowych w tym kosztów zastępstwa procesowego pozwanego.

Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i wydanie w jego miejsce wyroku uznającego powództwo w całości jako zasadne, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, wraz z orzeczeniem przez ten Sąd o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Rejonowy poczynił w analizowanej sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne na podstawie przeprowadzonego postępowania dowodowego. Z poczynionych ustaleń wyciągnięte zostały prawidłowe wnioski prawne i poprawnie sąd pierwszej instancji zinterpretował treść oraz znaczenie zastosowanych przepisów. Także uzasadnienie zaskarżonego wyroku odpowiadało wymogom określonym w art. 328 k.p.c., co pozwoliło Sądowi Okręgowemu na merytoryczną kontrolę orzeczenia. Stąd, w niniejszej sprawie sąd drugiej instancji na podstawie art. 382 k.p.c. przyjął ustalenia faktyczne i wnioski prawne Sądu Rejonowego jako swoje własne. W tej sytuacji rozważeniu podlegały jedynie zarzuty zawarte w apelacji.

Nie są zasadne zarzuty naruszenia prawa materialnego.

Sąd Rejonowy trafnie ocenił, że działanie pozwanego banku nie miało znamion podstępu. Słusznie zauważył Sąd Rejonowy, że to powódka chcąc zawrzeć umowę sama najlepiej знаła swoje zobowiązania i możliwości zarobkowe. Sama więc potrafiła najlepiej ocenić, czy podoła nowemu zobowiązaniu do spłaty którego zobowiązała się w umowach.

Sąd Rejonowy dokonał również oceny działania banku pod kątem zgodności z zasadami współżycia społecznego. Sąd Okręgowy w całości podziela rozważania Sądu Rejonowego bez potrzeby ponownego ich przytoczenia.

Także zarzut naruszenia art. 70 ustawy Prawo bankowe nie zasługuje na uwzględnienie.

Brzmienie przepisu art. 70 ustawy Prawo bankowe przesądza o tym, że banki posiadają pełną swobodę decyzji przy ustalaniu zdolności kredytowej. Wyłączenie dotyczące ustawowego skutku braku zdolności kredytowej, tj. odmowy udzielenia kredytu może mieć miejsce jedynie w sytuacjach określonych przepisem art. 70 ust. 2. Efektem tego jest to, że potencjalnemu kredytobiorcy nie przysługują żadne środki prawne na wypadek, gdyby kwestionował ustalenia banku w tym zakresie, zaś osoby trzecie, np. zabezpieczające zwrotność udzielonego kredytu, nie mogą podnosić wobec banku zarzutu, że udzielił on kredytu mimo braku po stronie kredytobiorcy zdolności kredytowej.

Oznacza to tym samym, że udzielenie przez bank kredytu osobie niemającej zdolności kredytowej nie wywołuje żadnych konsekwencji w aspekcie prywatnoprawnym tej umowy - w szczególności nie ma wpływu na jej ważność.

Nie są również zasadne zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego.

Z powodów podniesionych powyżej nie można zgodzić się powódką, że pozostały do wyjaśnienia w tej sprawie istotne fakty dla rozstrzygnięcia sprawy. Powództwo od samego początku było oczywiście niezasadne. W związku z tym Sąd Rejonowy słusznie oddalił wnioski dowodowe powódki. Jak słusznie zauważył Sąd Rejonowy powódka chcąc zawrzeć umowę sama najlepiej znała swoje zobowiązania i możliwości zarobkowe. Sama więc najlepiej potrafiła ocenić, czy podoła nowemu zobowiązaniu do spłaty którego zobowiązała się w umowach. Dla oceny własnej zdolności kredytowej nie potrzebowała powódka żadnych obliczeń i specjalnej wiedzy. W związku z tym przeprowadzanie dowodów na okoliczność poprawności procesu badania zdolności kredytowej przez pracowników pozwanego było całkowicie zbędne.

Również nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 102 k.p.c. Powódka wywodząc przedmiotowe powództwo powinna liczyć się, że w razie przegranej będzie musiała zgodnie z art. 98 k.p.c. zwrócić pozwanemu należne mu koszty postępowania. Sama zła sytuacja finansowa powódki nie może automatycznie uzasadniać nieobciążania jej kosztami procesu należnymi pozwanemu.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy na podstawie 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku. Ponieważ zgodnie z zaskarżonym wyrokiem powódka jest zobowiązana do zapłaty na rzecz pozwanego 2417,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, Sąd Okręgowy mając na uwadze złą sytuację finansową powódki, nie obciążył jej kosztami postępowania w instancji odwoławczej.